

2017. március 31.

A Szakértői Bizottság állásfoglalása a számviteli beszámoló és a könyvvizsgálói jelentés dátumozása tárgyában

A szakértői bizottság áttekintette az éves beszámoló, a vezetés teljességi nyilatkozata és a könyvvizsgálói jelentés dátumozása kapcsán felvetődött kérdéseket, figyelembe véve azt a változást is, hogy a számviteli törvény 2016. évre vonatkozó módosítása következtében a 2016. évi éves beszámolóban már nem kell megjeleníteni a tárgyévet követő évben a taggyűlés/közgyűlés által jóváhagyott osztalék miatti hatásokat, amely miatt a múltban a beszámolót e jóváhagyó határozat meghozataláig nem lehetett véglegesnek tekinteni. E miatt az eddigi gyakorlat alapján a könyvvizsgálói jelentés kiadására két körben került sor, volt egy taggyűlés/közgyűlés előtti és utáni állapotot tükröző éves beszámoló és hozzá tartozó könyvvizsgálói jelentés. A szakértői bizottság a törvényi módosítások hatására a mellett foglalt állást, hogy a 2016. évi beszámolók és az azt követő időszakok könyvvizsgálata esetén, a korábbi általános gyakorlattól eltérően, már nem szükséges megvárni a taggyűlés/közgyűlés jóváhagyását a végleges könyvvizsgálói jelentés kiadásával, amennyiben a könyvvizsgáló tudomása szerint nincs olyan körülmény, amely kérdésessé tenné a taggyűlés/közgyűlés elé terjesztett beszámoló jóváhagyását.

A könyvvizsgálói jelentés, valamint a megbízó felelősségébe tartozó teljességi nyilatkozat és éves beszámoló dátumozása tekintetében viszont nem történt semmi olyan jellegű érdemi változás a nemzetközi könyvvizsgálati standardok (ISA), vagy a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok (MNKS) követelményeiben, amelyek hatására indokolt lenne megváltoztatni az eddigi gyakorlatot.

A könyvvizsgálói jelentésre vonatkozó legfontosabb követelményeket az ISA 700-as standard 41. bekezdése, valamint A38-A41 bekezdései tartalmazzák. A Szakértői Bizottság következetesen azt az álláspontot képviselte és képviseli most is, hogy

- a valóságnak megfelelő, utólag is bizonyítható időpontokat kell feltüntetni ezeken a dokumentumokon, akkor is, ha a jelentés az ügyfélnek ettől későbbi időpontban kerül átadásra, illetve
- minden olyan megoldás elfogadható a dátumozásra, ami megfelel a standardok előírásainak.

A vonatkozó standardokkal összhangban lévő dátumozáshoz az alábbi követelményeket kell figyelembe venni:

- a) Az 580-as standard szerint a vezetés nyilatkozatainak teljességi nyilatkozat formájában kell lenniük és ez a nyilatkozat nem lehet későbbi keltezésű, mint a könyvvizsgálói jelentés dátuma.
- b) Az írásbeli nyilatkozatok dátumának a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói jelentés dátumához lehető legközelebb eső, de nem azt követő időpontnak kell lennie.
- c) A beszámoló dátuma az a nap, amikor a vezetés elismeri a felelősségét a beszámolóval kapcsolatban, dönt arról, hogy ezt a beszámolót terjesztik a legfőbb szerv elé. Testületi irányítás (igazgatósági irányítás) esetén a beszámolóra vonatkozó vezetői felelősség elismerését a testület (igazgatóság) vonatkozó határozata fejezi ki, azzal a dátummal, amelyen ezt a határozatot meghozták.

- d) A könyvvizsgálói jelentés dátuma nem lehet korábbi, mint az a beszámoló, amellyel kapcsolatban a cég vezetése elismerte a felelősségét, de nem lehet későbbi sem, mint a beszámoló közzétételének az időpontja.

A számviteli törvény 158. § (6) bekezdése értelmében kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgáló által ellenőrzött éves beszámoló a független könyvvizsgálói jelentéssel együtt terjeszthető a legfőbb szerv (a részvénytársaság közgyűlése, a korlátolt felelősségű társaság taggyűlése) elé. Ebből következik az, hogy fő szabály szerint, a legfőbb szerv beszámolót tárgyaló ülésére el kell készíteni a könyvvizsgálói jelentést olyan formában, hogyha a beszámoló nem változik - és nem jut a könyvvizsgáló tudomására más olyan lényeges információ, amely miatt a beszámolót szükséges lenne megváltoztatni - akkor a könyvvizsgálói jelentés ebben a formában közzétehető legyen.

Az előzőekben leírtak alapján általánosságban elmondható, hogy a könyvvizsgálati standardokban nem található olyan taxatív kijelentés, mely szerint az említett dokumentumok mindegyikét kötelező lenne egy azonos keltezéssel ellátni. A gyakorlatban az a megoldás terjedt el, hogy ezek a dokumentumok egy napon, azonos keltezéssel készülnek el, mivel ez megfelel a fenti követelményeknek. Előfordulhat azonban az is, hogy a beszámoló és a teljességi nyilatkozat dátumozása azonos, és ettől későbbi dátummal kerül kiadásra a könyvvizsgálói jelentés. Ez az eset sem kifogásolható, amennyiben a teljességi nyilatkozat és a beszámoló keltezése között megvan a standardok szerinti összhang, és ettől az időponttól számítva a könyvvizsgálói jelentés kiadásáig nem telt el ésszerűtlenül hosszú időtartam, amelyre tekintettel indokolt lenne új teljességi nyilatkozatot kérni a vezetéstől és ki kellene terjeszteni azt az időszakot, ameddig bezárólag a mérleg fordulónap utáni eljárásokat a könyvvizsgálónak el kell végeznie. Az ésszerű időszakra nem lehet általános definíciót adni, azt az adott megbízás konkrét körülményei között kell a könyvvizsgálónak megítélnie. Az ennek értelmezésében rejlő bizonytalanság kiküszöbölhető azzal, ha valamennyi említett dokumentum azonos dátumozással készül.